

O CENU DOMINIKÁ TATARKU

vyhodnotenie 15. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže

Pätnásty ročník celoslovenskej literárnej súťaže O cenu Dominika Tatarku vyhlásili usporiadatelia Základná škola D.Tatarku, obec Plevník-Drienové, Považské osvetové stredisko, Považská knižnica a MO Matice slovenskej v Považskej Bystrici v marci tohto roku pri príležitosti 104. výročia narodenia spisovateľa Dominika Tatarku.

Do súťaže prišlo 41 literárnych prác v oboch kategóriách z rôznych kútov celého Slovenska.

Slávnostné vyhodnotenie sa uskutočnilo 26. mája 2017 v Kultúrnom dome v Plevníku-Drienovom.

I. KATEGÓRIA   žiaci 7. – 9. ročníka ZŠ, 3. – 5. ročníka osemročných gymnázií

Hodnotiaca porota:

PaedDr. Eva Žibrúnová
Mgr. Katarína Tekel'ová
Mgr. Želmíra Cingelová

1. **Emília Tršková** 9.C, ZŠ Slovenských partizánov, Považská Bystrica
Minipovedky

2. **Laura Svítková** 8.C – 13 rokov, Slovenských partizánov, Považská Bystrica
Dievča s kvetmi

3. **Lea Stehelová** - 15 rokov, ZŠ Mládežnícka, Púchov
Zrnko piesku

Cena riaditeľky ZŠ Dominika Tatarku v Plevníku-Drienovom
Róbert Bános - 15 rokov, ZŠ G. Dusíka, Galanta
Varovanie

Cena riaditeľky Považskej knižnice v Považskej Bystrici
Terézia Podhradská - 8.D, ZŠ Slovenských partizánov, Považská Bystrica
Odstrčená

Cena riaditeľky Považského osvetového strediska v Považskej Bystrici
Alžbeta Marková - 13 rokov, Gymnázium Topoľčany
Ako sa chcel Telefko zmeniť

Prvý, druhý, tretí...pätnásty! Áno, už pätnásty raz možno nahliadnuť, listovať či so záujmom čítať zborník s najlepšimi prácami. Literárnymi prácami, ktoré sú prepojené s celoslovenskou literárnou súťažou „O cenu Dominika Tatarku“.

Štrnásť rokov Základnú školu Dominika Tatarku v Plevníku-Drienovom zaplavovala výdatná literárna vlna – práce z mnohých kútov Slovenska dávali o sebe vedieť nielen kvantitou, ale predovšetkým kvalitou. Priznávam, že práve kvalita mnohých prác prečítaných za tie roky pôsobila na mňa ako magnet. Ťahala ma k čítaniu nových literárnych produktov v postupne prichádzajúcich ročníkoch súťaže. Stala sa dôvodom, prečo som sa už na vyhodnotení súťaže tešila na nasledujúci ročník. Viaceré z víťazných prác spĺňali všetky atribúty produktov krásnej literatúry a nejedného z nás ich prečítaním beletristicky nabili. To patrilo štrnástim ročníkom. A aký je ten pätnásty? Je skromnejší počtom prác, naznačuje, že začínajúci autori sa viac či menej pridŕžajú dejovej schémy z prečítaných kníh, videných filmov. Originalita, fantázia, práca so slovom akoby strácali prvenstvo, respektíve – delia sa oň s prvkami, ktoré kvalitu literárnych prác ťahajú nesprávnym smerom.

Napriek vyššie uvedenému – i v tomto roku sme mali tú česť spoznať pár veľmi zaujímavých prác, ktoré boli jedinečné, výnimočné, osobité – jednoducho také, aké majú práce v celoslovenskej súťaži byť. Bolo ich menej, ale boli. Preto i tentokrát môžem zaželať príjemné čítanie.

Eva Žibrúnová

predsedníčka hodnotiacej poroty I. kateg.

II. KATEGÓRIA študenti SŠ, 6.– 8. ročníka osemročných gymnázií a dospelí občania

Hodnotiaca porota:

Rudolf Dobiáš
Mgr. Anna Jančová
Viera Prochádzková

1. **Nina Ulická** - 15 rokov, Gymnázium, Považská Bystrica,
Adresa: Hliny 1278/101, 017 07 Považská Bystrica
Veľká maličkosť
2. **Beata Kuracinová** - 67 rokov, Hurbanova 13 917 08 Trnava
Prečo je to tak
3. **Ivana Piačková** 18 rokov, Gymnázium, Považská Bystrica
Svet nepatrí len tak hocikomu

Cena riaditeľky ZŠ Dominika Tatarku v Plevníku-Drienovom
Natália Marková - 17 rokov, Gymnázium, Topoľčany
Zo života kavaliera

Cena riaditeľky Považskej knižnice v Považskej Bystrici
Barbora Hanusová - 17 rokov, Gymnázium, Považská Bystrica
AŽ ČAS UKÁŽE

Cena riaditeľky Považského osvetového strediska v Považskej Bystrici
Kamila Kvasnicová - 17 rokov, Bilingválne gymnázium Milana Hodžu, Sučany
Aj ja Teba, miláčik

Cena MO Matice slovenskej v Považskej Bystrici
PhDr.RNDr. Richard R. Senček, PhD - 43 rokov, Banská Bystrica
KubuturusAureusis

Cena poroty
Bianka Masaryková - 16 rokov, Obchodná akadémia, Topoľčany
ý/á

Čestné uznanie
Adam Kollár - 18 rokov, Gymnázium, Stará Ľubovňa
Letokruhy – súbor poviedok

Čestné uznanie za súbor básní
Iveta Galanská - 48 rokov Trnava
BÁSNE

25 prác zaslaných do súťaže O cenu Dominika Tatarku nie je veľa. Boli aj úrodnejšie roky. Medzi nimi sa našli aj literárne objavné a dobre napísané práce. Mám pocit, že 15. ročník patrí k tým slabším. Asi práve preto som medzi textami hľadal niečo silné, čo by mi pomohlo vniknúť do duše dnešného autora. Isteže, zoznam prác ma už vopred informoval, že vek autorov (autoriek) sa pohybuje v rozmedzí 15-69 rokov. Preto aj témy boli rôzne: spomienky na detstvo, stužková, alkohol, rozprávka, fejtón, pokus o horor, kóma, návody na rýchle zbohatnutie a i. No nebola núdza ani o pravopisné chyby v niektorých poviedkach.

1. Nina Ulická: Veľká maličkosť.

Dojemný príbeh dievčaťa, ktorý hovorí o láske k blížnemu, popritom odkryje dva mladé životy, z ktorých jeden patrí k tým šťastnejším a druhý visí na vlásku. Strach o život chlapca – polosirotu – ju napokon dotlačí k zmene postoja, uvedomí si svoju zodpovednosť za jeho život a pokúsi sa pomôcť mu postaviť sa na vlastné nohy. Posolstvo príbehu: miluj blížneho ako seba samého.

2. Beata Kuracinová: Prečo je to tak?

Skúsená autorka (67 r.) vidí svoje detstvo ako filmový pás, v ktorom čitateľa zoznámí s udalosťami, ktoré ovplyvnia jej budúcnosť. Príbeh jej života sa začína po druhej svetovej vojne. Deti tých čias sa hrajú na vojnu, hrajú sa na sestry, ktoré vystrájakujú bratov do vojny. Krásny je opis poľa za záhradou, „...je tam krásne, voňavo a farebne... Keď je mi smutno, keď sa mi radosť skrýva za rohom chodievam na lúčku svojho detstva...Je už len kdesi v mojej pamäti...“ Začína dudlíkom a po siedmich rokoch končí veľkonočnou šibačkou. „Vtedy pocítim čosi ako prvý erotický zážitok...Prečo dievča stojí v kruhu chlapcov a je jej tak dievčensky dobre.“ Medzi tým nám poskytne pohľad do hlbín jej rodinného života, aj do povojnových čias.

3. Ivana Piačková: Svet nepatrí len tak hocikomu.

Opäť mladá (18 r.) autorka začína svoj príbeh razantne: Hrdinka jej poviedky „nahnevane vbehla do izby a zatresla za sebou dvere.“ Tak začína svoju poviedku o (svojom ?) dospievaní. Konflikty s rodičmi, ktorí jej „ničia život. Jediné čo potrebujem k životu sú moji priatelia...“ Našťastie sa v tej krízovej chvíli otvorili na náprotivnom dome dvere a vyšlo odtiaľ dievča v jej veku – Kristína. Mala úžasných rodičov, ktorí jej dovolili ísť kamkoľvek a kedykoľvek. Až neskôr, keď ju „srdce prestalo bolieť“, a keď sa po čase opäť vrátila so stretnutia s priateľmi, hoci jej to matka nedovolila a z domu sa napriek tomu vykradla, opäť ju zaujal dom oproti. Tresli dvere a na ulicu vybehla Kristínina matka s monoklom na oku. Vzápätí ju jej muž vtiahol dovnútra. Krátko nato vyšla z domu Kristína. Dosiaľ Kristína prechádzala životom ticho a s pokorou. Až doteraz, keď sa jej matka nepokúsila o samovraždu a otca nevzali do väzenia. Zrazu mala pocit, že Kristíne nielen život, ale aj ona veľa dlhuje. „Pre pokoj mojej duše sa jej musím ospravedlniť. Nevieam, ako dokáže byť taká silná. ...Jeden darček nedokáže odčiniť tých 16 rokov, ktoré strávila v ignorancii...“ „Mám len teba“, povedala jej Kristína, keď na jar spolu ležali na tráve a smiali sa.

Rudolf Dobiáš
predseda hodnotiacej
poroty II. kateg.